

Kiírják a pályázatot a színházra.

— A közgyűlés fölemelte a helyárait. — Reformok a 'szerződésben. —

(Saját tudósítónktól.) A dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklésével tanácskozó áprilisi közgyűlés egyetlen tárgyánál: a színházi szerződés, a helyáremelés és a színházi reformok kérdésénél volt vita. A közgyűlés a következőképp döntött: a pályázatot a színházra haladéktalanul ki kell írni, a helyárait a már ismert méreteken fölemeli, azon kívül olyan módosításokat iktatott a szerződésbe, amelyek amellett az anyagi bázis mellett, amelyet a helyáremelés nyújt, biztosítják a szegedi színpadon a komoly zene kultuszát.

A színházi szerződés ügyét dr. Gaál Endre tanácsos referálta. Csaknem félórás előadásban ismertette a történet intézkedéseket és a tanács javaslatait. A tanács — mint azt megírtuk már — azzal a javaslattal terjesztette az ügyet a közgyűlés elé, hogy a közgyűlés járuljon hozzá a színházi bizottságnak helyár-fölemelés iránti indítványához, ezenkívül pedig a szerződésben hat hónapos színi-szezon tartására kötelezzék az igazgatót. Ezenkívül javasolta még a tanács, mondja ki a közgyűlés, hogy a színházra pályázatot hirdet.

Pásztor József volt az első fölszólaló. A pályázat kiírásáról szóló tanácsi javaslatot készséggel üdvözlö, mert a városnak egyetlen alkalmat sem szabad elmulasztania arra nézve, hogy esetleg a régivel jobb és rendezettebb helyzetet teremtsen. Nem lehet azonban egy véleményen a tanácsi javaslatnak azzal a részével, amely a helyárai fölemelésére vonatkozik. Az, hogy jelenleg a szegedi színház helyárai legolcsóbbak az egész országban, nem lehet érv, mert a többi vidéki színházak bevétele a magasabb helyárai mellett sem éri el azt az összeget, amit a szegedi színház egy estén át bevesz. Ha a városnak ilyen nagy színháza van, annak a hasznát nem az igazgatónak, hanem a közönségnek kell élveznie, azáltal, hogy olcsón járhat színházba. Majd rátér a színészek fizetésére. Színészekről tudja, hogy minden színész kétszeresét kereste meg a konzorcionális alapon megállapított összegnek. Nagyon ajánlatosnak tartja a belügyminiszter színház-ügyben küldött leiratának megszívlelését, amelyben a miniszter hangsúlyozza, hogy a szerződésben nincs elég biztosíték, amely a művészi vezetésre vonatkoznék. Almássy a belügyminiszterhez küldött memorandumában azt írta, hogy Szegeden a komoly zene nem találkozhat a közönség megértésével és előadja, hogy 6 év előtt bemutatta a Toscát, üres házak előtt. Azt azonban elfelejtette megírni Almássy, hogy akkor nem voltak énekes színészei. Nézzük meg most; színre került a Tosca, hatszor egymásután, mindig zsúfolt ház előtt. Egyébként hajlandó hozzájárulni a helyárai fölemeléséhez is, de a színház igazgató adjon rekompenciát a színház színészeinek emelésében. Nem járulhat azonban hozzá, hogy a színiidényt az igazgató tetszésétől tegyék függővé. A színelőadások szintje emelésének nagy akadálya a színpad hiányos technikai felszerelése. Ezért indítványozza:

— Mondja ki a közgyűlés, hogy a színházi előadások művészi színvonalának emelése érdekében szükségesnek tartja a színpadnak a mai kor igényei és eszközei szerint való átalakítását. Ebből a célból hívja fel a Tanács figyelmét arra, hogy a háború befejezése után, amikor már az anyagok hozzáférhetősége és ára az építkezést lehetségessé teszi, készíttessen tervet és költségvetést a színpad átalakításáról és terjessze azt a közgyűlés elé.

Pótindítványt terjeszt be ezenkívül, hogy a szerződésben a 6-ik pont után 7-ik pontnak vegyék be, hogy a város biztosítékot kapjon a művészi színvonal emelésére, a következőket:

— A helyárait a jelen szerződésben az eddiginek mintegy 33 százalékkal emelte a város. Tette ezt azért, hogy a színház művészi színvonalának jelentékeny emeléséhez jelentékeny anyagi bázist teremtsen a vállalkozó igazgató számára és hogy különösen az operai előadásoknak a nagyméltóságu magy. kir. Közközléti- és Belügyminiszter ur által kívánt népszerűsítéséhez a legteljesebb anyagi támogatást is előteremtse. Vállalkozó színház igazgató ezzel szemben külön és kifejezetten kijelenti, hogy a zenés darabok népszerűsítésének tartós sikerét azzal biztosítja, hogy a szegedi színház számára a főváros és a vidék legjobb területeiből szerződtet tenoristát, baritonistát, basszistát, buffót, drámai primadonnát, koloratur-énekesnőt és szubrettet. Legfeljebb három operai szerepkörre joga van az igazgatónak állandó vendéget szerződtetni. A 6. pont rendelkezéseit az ebben foglaltak egyébként nem érintik.

Indítványozza még Pásztor, utasítsa a közgyűlést a tanácsot, hogy a színházi szabályrendelet módosításáról terjesszen javaslatot a májusi közgyűlés elé.

Wimmer Fülöp szólalt föl ezután. Azt hiszi, Pásztor nem veszi rossz néven, ha kijelenti, hogy fölszólallásában nem tudott objektív lenni. Ő azonban a személyeket teljesen kikapcsolva teljesen objektíven igyekszik az ügyre vonatkozó észrevételeit megtenni. Elfogadja a tanács javaslatát a színi-szezon kötelező megtartására vonatkozó pont és a pályázat hirdetésére vonatkozó javaslat kivételével, ugyiszintén hozzájárul Pásztor Józsefnek a színpad átalakítására és a szerződésbe iktatandó új pont fölvétele iránti indítványához. Szembeszáll azzal a fölfogással, hogy a szegedi színház színvonal. Ismeri a budapesti és a vidéki színházak nagyrészt és tapasztalatai alapján mondhatja, hogy az egy temesvári színház zenészetű részének kivételével, a szegedi színház eléri bármely más vidéki város színvonalát. Ha fogatékosságok vannak is, ez minden városban megvan és itt is igyekszünk annak kiküszöbölésére.

A helyáremelést indokoltnak tartja teljesen. Minden megdrágult, a színészek, az igazgató hasonlóképpen magasabb áron kénytelenek beszerezni a szükséges anyagokat. A helyáremelés ellen Pásztornak az volt a főérve, hogy a színház most jól megy. Ám most Szegeden 30—40.000 idegen ember tartózkodik, akik rendes látogatói a színháznak. Előben kivétel a helyzetünk, de egyszer béke is lesz és a szerződést — reméljük — már a békeidőre csinálja a közgyűlés. A háború végével a színház jó menetele is megváltozik. Ezt a nagyon is mérsékelt emelést tehát el fogja bírni a közönség, a színház tehát el fogja bírni a közönség, a színház látogatásért a többjévedelemben.

Nem járulhat hozzá a tanács javaslatának ahhoz a részéhez, amely az igazgató tetszésére bizza a színiidény idejét. Ha a színházunk színvonalát akarjuk emelni, elsősorban a vándorbotot kell kivennünk a színészek kezéből. Indítványozza, hogy a szerződés 10 hónapos színiidény megtartására kötelezze az igazgatót.

Ezek után pedig rátér a legfontosabb kérdésre, a pályázat kérdésére. Egy év előtt a pályázat kiírásának ő volt a legnagyobb védelmezője. Ám azóta egy év telt el; az új szezon kezdetétől alig választ el bennünket négy hónap. És a helyzet az, hogy már csaknem minden nevesebb direktor lekötötte magát. Ha tehát most hirdetnénk pályázatot, az meddő maradna teljesen. Ezenkívül az igazgatónak berendezéssel kellene jönnie és szervezkednie kellene, erre pedig már mincse van idő. Indítványozza ezért, hogy a közgyűlés a pályázat kihirdetése helyett utasítsa a taná-

cot, hogy kösse meg Almássyval a szerződést 3 évre.

Dr. Gerle Imre volt az utolsó fölszólaló. Neki ma is az a véleménye a színház kérdésében, ami 6 év előtt volt, hogy a színházat bérbe kell adni. Ha az igazgató nem lenne kitéve kilincselésnek, zaklatásoknak, ellenőrzéseknek, hanem bérelné a színházat és semmi támogatásra nem számíthatna, színvonal is sokkal magasabbat produkálna, mint produkál ma. 9 éve mindig azt hallja a közgyűlésen, most nem lehet pályázatot kiírni, mert elkéstek, elkéstek. De akkor, ha mindig elkéstek, valaki mulasztást kellett, hogy elkövessen. Ha már nem akarják bérbeadni a színházat, akkor haladéktalanul ki kell írni rá a pályázatot. Meg van győződve róla, hogy kap pályázót a város. A helyáremelés pedig várnai kell. Ha majd meg lesz az új igazgató, bemutatja, mit akar, mit tervez a művészi színvonal emelésére és erre garanciákat nyújt, szívesen megadjuk neki a kért emelést. De előre kifizetni egy suba árát, amelyet még nem is láttunk, nem lehet. Indítványozza, hogy a régi föltételek mellett haladéktalanul írja ki a város a pályázatot és a helyár-emelés kérdése fölött egyelőre térjen napirendre.

Dr. Cicatricis Lajos főispán ezután szavazásra tette föl a kérdéseket az elhangzott indítványokra. A közgyűlés nagy szótöbbséggel elhatározta a helyárai fölemelését, a szerződésnek Pásztor József indítványa szerint való módosítását és kötelezővé tette az igazgatóra nézve a tíz hónapos színi szezon megtartását. 45 szóval 24 ellenében elhatározta a közgyűlés azt is, hogy a színházra a pályázatot azonnal kiírják és hogy a háború után a színpadot átalakítják a Pester Lloyd alap jövedelméből, valamint, hogy a tanács tartozik a májusi közgyűlésnek a módosított színházi szabályrendelet bemutatni.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sósborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15.000.000 palack Diana sósborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely így rövid idő alatt így páratlan népszerűségre, közkezdveltségre tegyen szert, s ennyire nélkülözhetetlenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sósborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszerben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana sósborszesz, házából ki nem hagyja fogyni.

Ára 1.30 fillér.

Kapható mindenütt.

Főelárulítóhely: Diana Kereskedelmi Részv.-Társ.

BUDAPEST, Nádor-utca 6. sz.

Szeged—Csongrádi takarékpénztár

új részvényei

előnyös árfolyamon

kaphatók:

Mag R. Miksa

bank- és váltóüzletében Szeged.